

PERSPECTIEFNOTA 2019

De eerste Perspectiefnota van West Betuwe staat vooral in het teken van harmonisatie en voorzichtigheid. Voorzichtigheid omdat ook harmonisatie geld kost. Waarschijnlijk kan niet alles binnen het frictiebudget van de herindeling opgelost worden. Nog niet alles is duidelijk, alhoewel we steeds meer zicht krijgen. Via P & C cyclus willen we als raad duidelijk vinger aan de pols houden en bij onverwachte mee of tegenvallers, verwachten we actieve informatieplicht van portefeuillehouders. Dit geldt trouwens niet alleen voor de financiën. Erg veel ruimte voor nieuw beleid met structurele financiële consequenties is er daarom niet. We zullen daar onze ambities op moeten bijstellen. Daar waar kansen liggen om samen met partijen – ook regionaal en provinciaal – zaken met co-financiering op te pakken moeten we deze benutten.

Als CDA begonnen we naar ons gevoel met een valse start. Het CDA is een echte coalitiepartij en we moeten ons de rol in de oppositie nog eigen maken. Was het hordeloop of estafette. Als CDA zijn we van het samenspel. Gezamenlijk ook met inwoners en bedrijven doelen bereiken en grenzen verleggen. Daar zetten wij ons blijvend voor in. Werken aan een sterke samenleving, ieder vanuit zijn eigen rol. De problemen van deze tijd kunnen we het beste oplossen als burgers en overheid samenwerken, minder bureaucratie en betuttelende regels. Voor het CDA begint politiek bij het maatschappelijk initiatief (sommige partijen noemen dit *right to challenge*), waarbij wij pal staan voor de bescherming van de menselijke waardigheid en van uit het besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur. Het CDA is voor een inclusieve gemeente waarbij iedereen meedoet en meetelt.

Veel van deze waarden vinden we terug in de Perspectiefnota. Daarnaast hebben we ook een aantal prioriteiten aangegeven m.b.t. het College Uitvoeringsprogramma (CUP), zoals het investeren in jeugd, tegengaan van verslaving en vergroten leefbaarheid, duurzame sportvoorzieningen en dorpshuizen.

Deze perspectiefnota is de eerste aanzet om als raad kaders mee te geven voor de begroting 2020 en het meerjarenperspectief. Op zich een hele prestatie om

alle informatie uit het herindelingsadvies, bidbook, overdrachtsdocument en het college uitvoeringsprogramma hierin mee te nemen. Waarschijnlijk onder stoom en kokend water en de organisatie verdient hiervoor de complimenten.

Zowiezo chapeau voor de medewerkers die in bijzonder korte tijd de basis op orde hebben. Gaat dan alles goed – nee – maar de organisatie is een lerende organisatie die hostmanship hoog in het vaandel heeft staan en hier dus constant aan werkt.

Sommige zaken vragen om verduidelijking; beheer sportvelden, misschien wel technisch, maar wij willen graag opheldering hierover.

Er komt een sport en beweegvisie voor West Betuwe tot 2030, planning 2^e helft 2020, met verwachte oplevering 1^e helft 2021. (gereserveerd bedrag € 55.000)
Bij onze fractie bestaat onduidelijkheid over het te harmoniseren speeltuinen beleids + beheerplan, dat deel uit maakt van de sport en beweegvisie 2030 en is hieraan volgend, echter incidentele lasten voor 2020 geraamd op € 10.000,-
Terwijl voor accommodaties sportvoorzieningen bij het programma 6 € 30.000,- gereserveerd staat, (blz. 67) maar in paragraaf 3.1 bij de voorstellen nieuw beleid met incidentele effecten in 2021. I.h.k.v. harmonisatie subsidiebeleid achten wij het verstandiger dit i.d.d, in 2020 mee te nemen. Kortom wat gaan we eerst doen? En klopt het dan zoals het er staat? (Verschuiven is mogelijk; toeristenbelasting, harmonisatie speeltuinen, onderzoek parkeerbeleid in 2021)

Energietransitie – klimaatadaptatie

Ons landschap zal in de toekomst wijzigen – niks doen is geen optie en ook dan verandert landschap door klimaatverandering. Opgave is enorm en daarnaast we moeten we ervoor waken geen tweedeling in de maatschappij te veroorzaken. Inzet van alle mogelijke energiebronnen, wind, zon, water, aardwarmte, biogas zullen naast elkaar ingezet dienen te worden. Gelukkig groeit de (klimaat) bewustwording. Daarnaast heeft aanpak bij de bron – isoleren woningen – minder gebruiken, een pré. In het raadsvoorstel wordt de suggestie gedaan om voor dekking paragraaf 3.1 (voorstellen nw beleid met incidentele effecten) en 3.3 (voorstellen grootschalige projectinvesteringen met incidentele effecten) de batige saldi van de jaarrekeningen 2018 GNL, vrijval precario en de opbrengst van de verkoop Eneco aandelen voor te

benutten. Als CDA zijn wij van mening dat m.n. de opbrengsten van de Eneco aandelen ingezet moeten voor de energietransitie. Daar waar minder draagkrachtigen niet mee profiteren, moet de gemeente tegemoet komen. Ook de Rijksoverheid zal tot 2030, middels het pas bereikte klimaatakkoord fors bijdragen, zoals in bijvoorbeeld warmtefonds, om doelen zoals in klimaatafspraken van Parijs te halen, terwijl het GEA spreekt van terugdringen CO2 uitstoot met 55 % t.o.v. 1990 in 2030. West Betuwe heeft als stip op de horizon klimaatneutraal in 2030. Laten we bij alle ontwikkelingen die hiertoe moeten bijdragen de realiteitszin en haalbaarheid niet uit het oog verliezen (leefbaar, haalbaar en betaalbaar). Zoals ik al eerder zei, draagkracht maar ook draagvlak zijn onontbeerlijk. Binnen deze transitie moet ook onze land- en tuinbouw de mogelijkheden krijgen om in te spelen op klimaatverandering. Een van de acties uit het uitvoeringsprogramma energietransitie 2019 is het ontwikkelen van een gemeentelijke zonnevisie. Echter het een kan niet los gezien worden van het ander. Windmolens in combinatie met een aantal grote landschappelijk goed ingepaste zonneparken hebben voor ons als CDA de voorkeur. Biedt meer kansen voor netbeheerder en gaat versnippering van landbouwgrond tegen. Nog even voor het beeld, een standaard windmolen op land van 3,5 Megawatt wekt evenveel duurzame stroom op als ca. 45.000 zonnepanelen. (bron NWEA). Revenuen van de lokaal opgewekte energie dienen zoveel mogelijk lokaal terug te vloeien. Dan plukken zoveel mogelijk inwoners en bedrijven daar de vruchten van. Mogelijk kunnen we zo in de toekomst extra investeren in dorpshuizen en sportaccommodaties.

M.b.t. de huisvesting van de organisatie en raad zijn wij benieuwd naar het plan van eisen. Dat we als gemeente een voorbeeldrol hebben als het om verduurzaming van bestaande gebouwen gaat, spreekt voor zich. Graag zien wij als CDA een rol voor onze dorpshuizen, wij hebben beloften gedaan over gemeentelijke loketfunctie, maar ook te denken valt aan een steunpunt voor gemeentelijke taken, als welzijnswerk, spreekuur/inloop wijkagent en/of boa. Naast de centrale locatie voor burgerzaken, moet maatwerk –aangifte geboorte/paspoort/rijbewijs – thuis mogelijk blijven. Een heel andere vraag is hoe het zit met de trouwlocaties in de gemeente. Als CDA hebben wij begrepen dat de mogelijkheden in West Betuwe danig beperkt zijn. Dit terwijl we

schitterende plekken hebben. Ook hierbij speelt dienstverlening dichtbij en op maat een rol.

Als het gaat over huisvesting hebben we het ook over het woonbeleid in West Betuwe. Alle partijen hebben aangegeven meer te willen bouwen en in alle kernen. Daartoe zal in 2019 een woningbehoefte onderzoek worden uitgevoerd, als afwegingskader voor nieuwe woningbouwplannen/programma, waarna in het 2 kwartaal van 2020 de gemeenteraad de woonvisie kan vaststellen. De inwoners van de kern Beesd zullen daar niet blij mee zijn, zij hebben ons met enige regelmaat de uitkomsten van hun eigen onderzoek voorgehouden. Zij willen – energieneutraal – een flink aantal woningen bouwen. Hoe wordt hier mee omgegaan? Trouwens ook in de andere kernen zal men denken, wéér een onderzoek. Tweeverdieners zijn in West Betuwe voor hetzelfde huis een ton meer kwijt dan in buurgemeenten (huizenprijzen groeien de pan uit) zo jagen we de jeugd weg. En hoe worden individuele aanvragen beoordeeld en gehonoreerd? Is er een achterstand in het verwerken van vergunningaanvragen? We krijgen signalen dat sommige aanvragers nog steeds niet weten waar ze aan toe zijn. Als CDA vinden we dat we creatief met de woonbehoefte moeten omgaan, het contingent loslaten, zoeken naar vernieuwende vormen van wonen. Goede afspraken met woningbouwcorporaties over een gevarieerd aanbod voor alle inkomensgroepen. Voor al dan niet tijdelijke werknemers uit andere landen moet menswaardige en veilige huisvesting zijn.

Als gemeente zijn we er vooral om diegenen die om wat voor reden dan ook moeite hebben om mee te kunnen doen aan onze –participatie-samenleving een vangnet te bieden. In de perspectief nota staat dat het de intentie is om het minimabeleid voor kwetsbare inwoners per 1 januari 2020 volledig te harmoniseren en de inkomensgrens op 120% voor alle minimegelingen te bepalen voor heel West Betuwe. (Dit was al zo in Geldermalsen en Lingewaal). Onduidelijk voor ons als CDA is hoe dit opgepakt wordt. We lezen namelijk dat het beleidsplan WMO/Jeugd KP4 uiterlijk december 2020 wordt opgesteld, evenals het plan schuldhulpverlening in december 2020? Kwetsbare mensen moeten eerder weten waar ze aan toe zijn. We roepen het college op dit naar voren te halen. De kosten in het sociaal domein zijn een open eind financiering,

waarin met name de jeugdzorg is toegenomen. Dit vormt zeker een risico voor de gemeentelijke uitgaven. N.a.v. de eerste bestuursrapportage hadden we al een spaarpotje gevormd om de te verwachten tekorten te dekken. De mei-circulaire geeft aan dat het Kabinet gemeenten tegemoet komt. Belangrijker is echter de oorzaak aan te pakken. Prestatiedruk onder jongeren is groot, daarnaast zijn het alcohol en drugsgebruik en de daarbij behorende overlast en risico's op het platteland niet te onderschatten. Het CDA pleit voor PREVENTIE en betere controle: een gecoördineerde aanpak met scholen, politie, zorgverleners, sportverenigingen, werkgevers en gemeente.

Sociaal domein, energietransitie en leefbaarheid zijn voor onze CDA fractie de hoofddoelen waar het voor ons in de gemeente om draait. Het verenigingsleven met hun aanbod aan sport, cultuur en maatschappelijk belang, de vele vrijwilligers die de smeerolie van onze samenleving zijn verdienen onze steun. Bij de harmonisatie van het subsidiebeleid vinden wij het als CDA belangrijk, dat niet commerciële verenigingen met eigen accommodatie gecompenseerd dienen te worden voor hun OZB aanslag. Dit kan door een subsidieregeling of door differentiatie in de OZB verordening op te nemen, waardoor men minder hoog wordt aangeslagen. Wij dienen hiertoe een motie in, zodat bij de behandeling van de harmonisatie voorstellen, de financiële consequenties goed mee gewogen kunnen worden. Overigens welke garanties hebben verenigingen als het gaat over het waarborgen van de continuïteit ook na december 2019, - mocht er vertraging in de harmonisatie optreden? Verder zouden wij als CDA graag zien dat het Muziek Onderwijs, gefaciliteerd door de lokale muziekverenigingen, uitgerold kan worden over de gehele gemeente West Betuwe, naar het voorbeeld van de MOL

Globaal zijn we zo door de Perspectiefnota gelopen, waarbij we als CDA enkele accenten t.a.v. leefbaarheid, energietransitie en minimabeleid hebben aangegeven. *(optioneel: we hebben geen behoefte om al onze opmerkingen in moties of amendementen te verwoorden. Graag concrete toezeggingen van het college dat zij gehoor geven aan een aantal zaken)*. We hopen samen met alle raadsfracties, college en organisatie tot een goede uitwerking hiervan te komen en zo samen te bouwen aan een Sterk West Betuwe, waar het goed wonen, werken en recreëren is.

Wij wensen u allen hierbij Gods onmisbare zegen toe.

